

«Եկեք ինձի, բոլոր յոգնած ու բեռնաւորուածներ...»

Մարթէոս 11.28

ԲԱՐԻ

Հունվար, 2022թ.,
N1 (133)

ԼՈՒՐ

Լույս է տեսնում 2009թ. մայիսից

Արդարության մասին

Հավատք, անկեղծություն և խոստովանություն

Վկայություններ

Պատվիր քո հորն ու մորը

ԱՄՍԱԳԻՐ
Լույս է տեսնում 2009թ. մայիսից
Հունվար, 2022թ., N1 (133)

ԱՅՍ ՀԱՄԱՐՈՒՄ ԿԱՐԴԱՅԵՔ

Ռադիկ եղբայր Արդարության մասին.....	1
Արտավազդ եղբայր Հավատք, անկեղծություն և խոստովանություն.....	3
Վկայություն.....	4
Անդրեյ եղբայր Հավիտենության տոմսը ձեռք եք բերել.....	5
Պոլ Վոշերի վկայությունը.....	8
Ռուդոլֆ եղբայր Վկայություն.....	9
Վկայություն	14
Պատվիր քո հորն ու մորը.....	15
Ազատագրում.....	16
Հագուստի պատիվ	16

Միդելի՝ ընթերցողներ, խնդրում ենք աղոթել, որ թերթի միջոցով տարածվի Ավետարանի Բարի Լույսն ու ցանկեն ճշմարտության սերմերը, որպեսզի մարդիկ դառնան Աստծուն և հավիտենական կյանք ունենան:

Միդելի՝ ընթերցողներ, խնդրում ենք ձեր դիտողությունները, առաջարկությունները, նվիրատվությունները ուղարկել խմբագրություն: Մենք սիրով հաշվի կառնենք ձեր արձագանքները: Հեռ.՝ 093-532-526, 093-954-930

Արդարության մասին

Աստված մարդու համար ունի մի հրաշալի ծրագիր, այն է՝ քավել մարդու մեղքերը՝ փրկելով նրան՝ տալ հավիտենական կյանք, որ նա ապրի մի թագավորության մեջ, որտեղ չկա հիվանդություն, չկան արցունքներ, չկա սուգ, չկա մահ, չկա աղաղակ, որովհետև առաջվա բաներն անցան: Դրա համար սկզբում պետք է, որ Աստված մարդուն արդարացնի, քանի որ ոչ ոք արդար չէ, քանզի բոլորը մեղք գործեցին ու Աստծո փառքից պակասած են (Հռոմ. 3:23): Աստված առաջ ներսից է մաքրում մարդուն, ինչպես ասում է Աստծո խոսքը: «*Վա՛յ չեզի, կեղծաւոր դպիրներ ու փարիսեցիներ, որ գաւաթին ու պնակին դուրսի կողմը կը մաքրէք, ու ներսէն յափշտակութեամբ և անիրաւութեամբ լեցուն են: Կոյր փարիսեցի, առաջ գաւաթին ու պնակին ներսի կողմը մաքրէ, որպէս զի անոնց դուրսի կողմն ալ մաքուր ըլլայ*» (**Մատթ. 23:25-26**): Եթե պնակի ներսը մաքուր չէ, դուրսը մաքուր չի կարող լինել: Ինչպես Հիսուսը փարիսեցիներին ու դպիրներին ասաց, թե նման են ծեփած գերեզմանների, որ դրսից գեղեցիկ են երևում «*...և ներսէն մեռելներու ոսկորներով և ամէն կերպ պղծութիւնով լեցուն են*» (**Մատթ. 23:27**): Բայց չէ՞ որ նրանք հոգևոր առաջնորդներ էին:

Դուկաս 18:9 խոսքից երևում է, որ մի քանիսները, որոնք իրենց անձերի

վրա վստահ էին, թե իրենք արդար են, անարգում էին ուրիշներին: Այստեղ հարց է առաջանում, թե ինչու է մարդն իրեն արդար տեսնում, իսկ ուրիշներին՝ մեղավոր: Հիշենք «Փարիսեցին եւ մաքսավորը» առակը: Այս առակում փարիսեցին իրեն արդար էր տեսնում, իսկ մյուսը, որ մաքսավոր էր, իրեն մեղավոր էր տեսնում ու իր կուրծքն էր ծեծում (Դուկ. 18:10): Փարիսեցին իրեն համեմատում էր մաքսավորի հետ և իրեն արդար տեսնում, իսկ մաքսավորին՝ մեղավոր: Սակայն առակում Աստծո աչքերով այդպես չէր. մաքսավորն ավելի արդար էր, քան փարիսեցին: Այսինքն՝ երբ մարդը մարդու հետ է համեմատվում, այդ ժամանակ նա իրեն արդար է տեսնում, իսկ մեկ ուրիշին՝ մեղավոր:

Պետք է ընդունենք, որ մեր մեջ բարի բան չկա, և չի էլ կարող լինել, քանի որ մենք մեղքով ենք ծնված: Այդ մասին ասվում է նաև Հռոմ. 7:18-ում: Երբ մարդը չի տեսնում իր ներսը, որ լիքն է պղծություններով, ապավինում է իր արդարությանը, այլևս չի կարող տեսնել Աստծո արդարությունը: Իսկ ե՞րբ է մարդը տեսնում իր ներսի պղծությունը: Միայն այն ժամանակ, երբ նա լուսավորվում է Աստծո լույսով: Ինչպես Եսայի մարգարեն խոստովանում է. «*Եւ ըսի, Վա՛յ ինծի, տեսա կը կորստիմ. Վասն զի ես պիղծ շրթունք ունեցող մարդ մըն եմ, Ու պղծաշուրթն*

Թանկաթի, 2022թ., ©ՄԴ, (133)

ժողովուրդի մէջ կը քնակին, Եւ իմ աչքերս զօրաց Տէրը, Թագաւորը, տեսան» (Եսայի 6:5):

Հռովմ. 7:18-ում ևս այս միտքն է՝ մեր մեջ բարի բան չկա: Երբ մենք բարձրացնում ենք մեր անձը, այդ դեպքում Աստծո առաջ ցածրանում ենք, իսկ երբ ցածր ենք տեսնում մեզ, Աստված բարձրացնում է: Ուստի հարկավոր է թոպե առաջ ազատվել մեր մարդկային արդարությունից, որը բարձրացնում է մեզ և ցածր տեսնում ուրիշին:

Մարդկային համեմատություններ մի կողմ դնելով՝ ընդունենք, որ մեր մեջ բարի բան չկա:

Տարիներ առաջ զրուցում էի մի ծեր կնոջ հետ, և հարցիս՝ թե իր կյանքում մեղք գործել է, թե ոչ, իրեն մեղավոր տեսնո՞ւմ է որևէ բանում, նա պատասխանեց՝ ոչ, հետո արդարացնելով իրեն՝ ասաց.

- Տղա՛ ջան, ես արդար մարդ եմ, ոչ մի սխալ չեմ գործել, հավատարիմ եմ եղել իմ ամուսնուն, եղել եմ բարի, պարկեշտ, մարդկանց վնաս չեմ տվել մինչև հիմա:

Ես փորձեցի մեկ այլ հարցով միտքը բացել. «Երբ երիտասարդ էիր, արդյոք գեղեցիկ չէի՞ր հագնվում, տանից դուրս գալիս՝ տղաներին աչքով անում...», անմիջապես թե՛ «Վա՛յ, տղա՛ ջան, ինչպե՞ս իմացար»:

Սիրելիներս, երբ մենք հավատանք Աստծուն, հրաժարվենք մեր արդարությունից և ապավինենք Տիրոջը, երկնքի դռները կբացվեն մեր առջև, կմտնենք հանգստի մեջ ու կտեսնենք Քրիստոսի խաչի խորհուրդը մեր մեջ: Քրիստոսի խաչով իրավունք ստացանք երկինք մտնել, որ փակվել էր Ադամի պատճառով: Իսկ եթե ընդունենք, որ մարդ իր բարի

գործերով կարող է արդարանալ ու երկինք մտնել, ուրեմն Քրիստոսն իզուր է խաչվել: Մենք Քրիստոսով ենք արդարանում, երբ հավատում ենք Նրա սուրբ արյանը, որ թափվել է մեզ համար:

Աստված մեզ չի դատապարտում, որ մենք մեղքով ենք ծնվել ու գերի ենք մեղքի կյանքին: Այո՛, թեպետ մենք մեղավոր ենք, բայց ունենք արդարանալու միջոց. Քրիստոսի արյունը, որ մաքրում է մեզ ամեն մեղքերից ու արդարացնում Աստծո առջև: Մեր բարի գործերը բխում են Աստծուց, քանի որ ինչպես ասվում է Փիլիպեցիս 2:13-ում. «Վասն զի Աստուած է որ չէր մէջ կը ներգործէ կամենալը ու ընելը Իր հաճութեանը համար»:

Ցանկանում եմ մի վկայությամբ ձեզ հետ կիսվել, թե ինչպես Աստված խրատեց մեկին, երբ նա իրեն բարձր տեսնելով՝ արհամարհում էր ուրիշին:

Հավաքություններից մեկի ընթացքում տեղի պատվավոր ընտանիքից մի կին եկավ, և նրան ջերմորեն ընդունեցին ու հնարավորինս հարմարավետ տեղ տվեց: Հետո մի կին էլ եկավ, որը հայտնի էր իր ոչ բարի վարքով: Երբ «պատվավոր» հյուրը տեսավ վերջինիս, նախատեց՝ ասելով, թե ի՞նչ գործ ունի այստեղ, և որ այստեղ նրա տեղը չէ: Խոսքը դեռ բերանում՝ նա վայր ընկավ և կարծես խեղդվում էր: Այդ պահին ասացի՝ ներողություն խնդրի՛ր, Քրիստոսի առջև ընդունի՛ր քո մեղավոր լինելը: Երբ նա ընդունեց իր մեղավորությունը, ոտքի կանգնեց և ներողություն խնդրելով՝ բոլորի առջև ասաց, որ ամենամեղավորը հենց ինքն է:

Եփեսացիս 2:5-ում նշվում է, որ մենք հանցանքների մեջ մեռած էինք, Քրիստոսը մեզ կենդանացրեց: Եթե մենք ուզում ենք արդարանալ և հավի-

տյան ապրել Նրա հետ, պետք է ընդունենք ու հավատանք, որ Աստված այնպես սիրեց մեզ, որ տվեց Իր միածին Որդին, որպեսզի ով որ հավատա, չկորսվի, այլ հավիտենական կյանք ունենա (Հովհ. 3.16):

Սիրելիներ, Քրիստոսը մեր մեղքերի համար մեռավ, հարություն առավ մեզ արդարացնելու համար ու ձրի փրկություն շնորհեց մեզ: Նա է, որ չարի նենգ գործերից տրորված, ջախջախված ու անհույս մարդկանց Իր լույսին է կանչում ու արդարացնում

մեզ Իր սուրբ արյան միջոցով:

Սիրելիներ, եկե՛ք թողնենք մեր հպարտությունը, մեր «ես»-ը, ամեն օր մեր խաչը վերցնենք, մեր անձն ուրանանք, գնանք Քրիստոսի ետևից, մղտնենք Նոր Երուսաղեմ քաղաքը ու լինենք սուրբերի հետ հավիտենական ուրախության ու ցնծության մեջ: Թող Աստծո ծրագիրը կատարվի մեր մեջ, ու մեկանանք Աստծո հետ:

*Ռադիկ եղբայր,
Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր,*

Հավատք, անկեղծություն և խոստովանություն

Փրկությունը մեզ շատ մոտ է այսօր, քան երբ լսեցինք: Որքան մոտենում ենք փրկության օրվան, այնքան մեր հոգիները պետք է բոցավառվեն: Որքան էլ մեղքի բնությունը մեզ ետ քաշի, խոչընդոտ հանդիսանա, պետք է առաջ նայենք՝ Քրիստոսին: Պողոս առաքյալը նշում է, որ մարմնին ու արյանը չհարցրեց, քանի որ հոգին մարմնին է հակառակ, մարմինը՝ հոգուն:

Իսկ ինչպե՞ս սրբանալ: Սրբության տանողը մեր հավատքն է: Հիսուսը Հայրոսին ասաց, որ հավատա, երբ նրան հայտնեցին, թե աղջիկն արդեն մեռած է, և վարդապետին թող չհոգնեցնի: Բայց ո՞ւմ պետք է հավատար Հայրոսը. Նրան, ում կանչել էր, և ով իրեն ասել էր՝ հավատա:

Մեզ հավատք է պետք ունենալ Աստծո խոսքի վրա, որն Ավետարանի խոսքն է, և որով էլ մենք կոչվում ենք Ավետարանի հավատքի քրիստոնյաներ:

Քրիստոսի հետ անկեղծ լինելով է, որ կկարողանանք հավիտենական կյանք ունենալ:

Աստված մեր կյանքը գիտի, մեր նստելն ու ելնելը: Դեռ մեր աղոթքը, խոսքը մեր բերանից դուրս չեկած, Աստծուն ամենը հայտնի է: Իսկ որքանով ենք մենք անկեղծ Աստծո առջև, այն Աստծո, ում ամեն բան հայտնի է: Անկեղծությունը մեզ կտանի Տիրոջ ներկայության մեջ:

Փորձենք համեմատություն անցկացնել. երբ բժշկի մոտ ենք գնում, անկեղծ չե՞նք ներկայացնում մեր գան-

Թանկաթ, 2022թ., ©ՄԴ, (133)

գատները, զգացողություններն ու առողջական վիճակները: Իհարկե, ներկայացնում ենք, այլապես ճիշտ բուժում, դեղորայք չենք կարող ստանալ և նույնն էլ հոգևոր կյանքում է. եթե չանկեղծանանք, բնականաբար հոգեվորապես բուժում չենք ունենա:

Երբևէ հարցրե՞լ եք, թե մարդն ինչո՞ւ չի խոստովանում իր մեղքերն ու հանցանքները. վախից, ամոթի զգացումից...: Այո՛, մեղքեր կան, որ մարդիկ թաքցնում են, Աստծո առջև չեն անկեղծանում: Բայց չէ՞ որ դա մեր հակառակորդին է հաճելի:

Այստեղ հետաքրքիր մի նրբություն է առկա. երբ Տերը մեզ կանչում է, նա արդեն գիտի, թե ինչ կա մեր մեջ, բայց մենք չանկեղծանալով՝ թաքցնում ենք այն: Պետք է հիշել, որ մեղքը ծածկելը մեզ կորուստ է տանում: Իսկ որպեսզի մենք կարողանանք անկեղծանալ, հարկավոր է հավատք ունենալ առ Աստված, վստահություն, որ Աստված մեզ դատապարտելու չի կանչել, այլ՝ հավիտյան իր ներկայության մեջ մնալու:

Հիշեք, որ մարմինը երկինք չի մտնելու: Մարմնին՝ հին բնությանը խայտառակ անելուց չպետք է վախենանք: Մեր հին բնությունը չի ցանկանում, որ Քրիստոսը թագավորի մեր կյանքում:

Աստծո որդին իր գործը խաչի վրա կատարեց: Եվ մենք, որ մի ժամանակ հանցանքների ու մեր մարմնի անբըլփատության մեջ մեռած էինք, «...կենդանացուց անոր հետ. մեր ամեն յանցանքները ներեց մեզի, Ու հրամաններով եղած մեզի հակառակ եղող շեռագիրը, որ մեզի դեմ կը կենար, ջնջեց, զանհկա մեջտեղէն վերցուց, ու խաչափայտին վրայ զամեց, Եւ իշխանութիւնները ու պետութիւնները մերկացուց, ու յայրմասպէս խայրառակեց՝ յաղթելով անոնց անով»: (Կողոս. 2: 13-15):

Այսօր մեր անելիքն է Աստծո օգնությամբ հին մարդուն հանել մեր վրայից: «Որպէս զի շեր վրայէն մէկդի հանէք այն շեր առաջուսն վարմունքին պէս եղած հին մարդը, խաբերայ ցանկութիւններով ապականուածը. Եւ շեր միտքին հոգիովը նորոգուիք, Եւ նոր մարդը շեր վրայ հագնիք, որ Աստուծոյ պարկեռին պէս սրեղծուած է արդարութիւնով ու ճշմարիտ սրբութիւնով: Ուստի սրութիւնը մէկդի չգելով՝ ճշմարտութիւն խօսեցէք ամէն մէկդ իր ընկերին հետ, վասն զի մենք իրարու անդամներ ենք» (Եփես. 4.22-25):

Արարավազդ եղբայր,
Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր

Վկայություն

Աստծո հրաշքը իր ճոխությամբ բացվում է մեզ և ամեն անգամ ապացուցում, որ մարդկային գործոնն անզոր է:

Երրորդ բալիկիս էի սպասում: Հղիության երկրորդ եռամսյակում

հանձնեցի արյան թեստ, որով պետք է ստուգեին հղիության ընթացքը, պտղի առողջական վիճակը:

Ստուգումներն ավարտելուց հետո մեզ երկու լուր հայտնեցին: Առաջին՝ աղջիկ եք ունենալու, երկրորդ՝

արդյունքները ցույց են տվել, որ 50% հավանականությամբ նորածինը կունենա դաունի համախտանիշ:

Մենք տարված էին առաջին լուրով, շատ էինք ուրախացել, քանի որ մեր ավագ երեխայի ցանկությունն էր քույր ունենալը: Ամուսինս չէր ցանկանում կենտրոնանալ այն մտքի վրա, թե երեխան առողջական խնդիրներով է լույս աշխարհ գալու, և չէր հավատում դրան: Ինքս էլ չէի ընդունում, բայց վերջապես մայր ես, և մարդկային միտքն անխուսափելի է:

Մենք որոշեցինք, որ ամբողջ ընտանիքով, հարազատներով պետք է ծոմապահությամբ և աղոթքներով գանք Տիրոջ առաջ, միևնույն ժամանակ վստահում էինք Տիրոջը:

Մեկ շաբաթ եղել ենք աղոթքների և ծոմապահության մեջ, և հետաքրքիրն այն է, որ այդ ընթացքում

ես հոժարվեցի ընդունել երեխային այնպես, ինչպես որ կծնվի, և որ ես ոչ մի վատ քայլի չեմ դիմի. ներսս հաշտ էր: Տիրոջն ասում էի, որ ես պատրաստ եմ, բայց բոլորի աղոթքներն ուղղված էին փոքրիկին մաքրել-սրբելու ուղղությամբ:

Կարճ ժամանակ հետո հերթական բուժզննումն անցա, և բարի, ուրախ լուրը չուշացավ. բժիշկն ասաց, որ ամեն բան հերքված է, պտուղն առողջ է, և հղիությունը առողջ է ընթանում:

Այժմ փոքրիկս երեք ամսական է, անհամեմատ խաղաղ և խելոք, քան իրենից մեծ քույրն ու եղբայրն են եղել:

Անկարելին կարելի է Աստծո մոտ, հզոր զենքն էլ հավատքն է, երբեք մի կորցրեք ձեր հավատքը, թող փառավորվի ամենակարող Աստծո անունը: Ամեն:

Հավիտենության տոմար ձեռք եք բերել

Վկայություն անդրշիրիմյան կյանքից

Այս զորավոր վկայությունը Գերմանիայի Բոխում քաղաքի եկեղեցու հովիվ Անդրեյ եղբորն է:

27 տարեկան էի, երբ դեպքը կատարվեց: Հոգևոր ծառայությունս Սիբիրում էր: Երեք եղբայրներով գրնում էինք սիբիրյան խուլ Տայգայով: 1995թ.-ի հունվարի 21-ն էր: Առատ

ձյունը և դժվարանց ճանապարհը ստիպված էինք անցնելու ամբողջ գիշեր (ընդամենը 30կմ): Մեքենայի ղեկին ես էի: Անսպասելի, մեր դիմաց հայտնված բեռնատարի ուժգին հարվածից մեր մեքենան մի քանի պրտույտ անելուց հետո կանգ առավ: Թե ինչպես էր եղբայրներին հաջողվել ինձ դուրս քաշել ջարդուխուրդ

Բռնկաթի, 2022թ., №1, (133)

եղած մեքենայից, դա միայն Աստծուն է հայտնի: Ինձ պառկեցնում են ձյան վրա փռած վերարկուիս վրա ու ծունկի գալով աղոթում՝ սպասելով Աստծո հրաշքին (անհավանական էր, որ այդ ժամին Տայգայի այդպիսի խուլ վայրերով մեքենա անցներ): Աստված չի ուշացնում այն. դեռ 15-20 րոպե չանցած՝ մեզ է մոտենում մի մեքենա: Ինձ տանում են Բարբուզին քաղաքի հիվանդանոց՝ գիտակցությունս արդեն կորցրած: Հետո եղբայրներն են ինձ պատմել, թե ինչ է կատարվել հիվանդանոցում: Վիրահատարանում, երբ բժիշկները բաց են անում որովայնս, մնում են ապշած. ներքին օրգաններս պոկված, ուղղակի կտրը-

ված օրգանիզմիցս և ամբողջ որովայնս արյունով լցված: Տեսնելով կյանքի հետ անհամատեղելի վիճակս, հավանաբար արդեն մեռած համարելով՝ աշխատում են, ինչպես դիակի հետ կաշխատեին: Բժիշկներից մեկը որովայնիցս հանում ու մի կողմ է դնում իմ կտրված օրգանները, ապա կուտակված ու արդեն ինֆեկցված արյունս քաշում է ու ներարկում երակներս, հետո օրգաններս հետ դնում որովայնիս մեջ, մի երկու մեխակար դնում և ուղարկում այն սենյակ, որտեղից էլ պիտի տանեին դիահերձարան: Այդ պահին արդեն սիրտս կանգ էր առել:

Շատերն են դեռ հարցնում՝ ետերկրային կյանք կա՞մ:

Այսօր ես հաստատ ու համոզված ասում եմ՝ կա, ուզում ենք մենք դրան հավատալ, թե ոչ: Դա մեր ցանկությունից անկախ է: Մենք պետք է ապրենք հավիտյան, միայն թե՛ որտե՞ղ:

Տեսնում եմ ահա՝ դուրս եկա մարմնիցս: 2-րդ և 3-րդ հարկերի առաստաղներից, ապա կտուրից անարգել վեր բարձրացա: Նայեցի ներքև ու հասկացա, որ ինձ ոչինչ չէր խանգարում տեսնելու, թե ինչ էր կատարվում հիվանդանոցում՝ վիրահատարանում և մյուս սենյակներում: Ես այլևս չէի ուզում վերադառնալ մարմնիս մեջ: Հետո երգչախմբի շատ անուշ ձայն լսեցի՝ աջից, ձախից, վերևից, ներքևից... Մարդկային լեզվով չեմ կարող նկարագրել. երկինքն էր երգում, հրեշտակները, փրկվածները (հիմա երագում եմ՝ երբ կգնանք այստեղից, միանանք այդ երգչախմբին)... Երկրի վրա ոչ մի նախագահի անգամ նման ընդունելության չեն արժանացնում, ինչպես երկինքը՝ մեզ՝ Տիրոջ զավակներին: Երգչախմբից մի աղջիկ դուրս եկավ, մոտեցավ ինձ: Ես ճանաչեցի նրան. Աննա Տոկարեվան էր՝ մեր եկեղեցուց: 17 տարեկանում մահացել էր: Եւ ահա նորից մեր քաղաքի վերևում եմ, տեսնում եմ այն բարձրահարկը, որում ապրում էր Աննայի մայրը: Վերջինս առանձնացած էր մի սենյակում, լաց էր լինում: Ես լսում եմ ձայն. հասկանում եմ, որ Աստված է խոսում. «Ինչո՞ւ է լաց լինում. մի՞թե անելու այլ բան չկա...»: Աստված Աննային փառավոր կյանք էր տվել:

Հետո Աստված հայացքս ուղղեց Ուլան-Ուդե քաղաքի վրա: Քաղաքից դուրս էր գալիս մի լայն ճանա-

պարհ, ու այն լեցուն էր անթիվ-անհամար մարդկանցով, այնքան խիտ, որ այնտեղ մեկ մարդ տեղավորելն անգամ անհնար կլիներ: Եվ այն տանում էր դժոխք: Նույն տեղից դուրս էր գալիս նաև մի նեղ ճանապարհ. այնտեղ մարդիկ շատ քիչ էին, որ հաշվելիս փոքր թիվ կստացվեր: Այդ ճանապարհը սուզվում էր ամպերի մեջ և անհետանում: Աստված շարունակեց խոսել ինձ հետ. «Քո առաքելությունը երկրի վրա ավարտված չէ. պետք է վերադառնաս և ջանք անես մարդկանց լայն ճանապարհից բերել նեղ ճանապարհ. ժամանակը շատ կարճ է. օգտագործիր այն...»: Մեկ ակնթարթ, և ես հայտնվեցի մարմնիս մեջ (համաձայն բժշկության՝ կլինիկական մահը սովորաբար տևում է 5-6 րոպե, բայց ես մարմնիցս անջատված էի գրեթե հինգ ժամ):

Բացեցի աչքերս. շուրջս մութ էր: Չհասկացա՝ որտեղ էի, ինչու էին ինձ ծածկել ոտքից գլուխ: Հիշեցի վթարը, հիվանդանոցը... Այդ պահին մեկը հանկարծ դեմքիցս մի կողմ տարավ ծածկոցը. բժիշկն էր: Ես նայեցի նրան, նա՝ ինձ ու սարսափած դուրս վազեց: Քիչ հետո ներս մտավ բուժաշխատողների մի խումբ, և ինձ պատգարակով տարան վիրահատարան: Բժիշկները ստիպված էին ինձնից հեռացնել մի քանի կարևոր կենսական օրգաններ՝ ստամոքս, փայծաղ, հաստաղի, большой сальник... Հետո, իհարկե, պատերազմը կյանքիս համար ավելի թեժացավ: Կինս էր ինձ խնամում՝ հարազատների խնամքին թողած երկու փոքրիկներին և երրորդով հղի: Ուզում եմ հայտնել շնորհակալությունս Աստծուն կնոջս համար. իմ շատ օրինու-

յունների համար ես պարտական եմ նրան: Հիվանդանոցում շատ ծանր օրեր անցկացնելուց հետո երկու ոտքերս գիպսերի մեջ՝ տուն գնացի: Չորս ամիս հետո իմ ոտքով ներկա էի եկեղեցու հավաքույթին: Բայց ընդամենը մեկ տարի, և վիճակս նորից բարդացավ: Ամերիկայի մեր եղբայրների ֆինանսական աջակցությամբ ինձ տեղավորեցին կառավարական հիվանդանոց: Բժիշկը, որ ժամանակին վիրահատել էր Բրեժնեֆին, կարդալով թղթերս՝ ասաց. «Եթե այն, ինչ գրված է այստեղ, ճիշտ է, դու միայն Աստծուն ես պարտական...»:

2001թ. ինձ քննեցին Գերմանիայի բժիշկները, երկու անգամ կոնսիլիում հրավիրեցին, բայց այդպես էլ չկարողացան հասկանալ իմ ապրելու առեղծվածը: Իսկ պրոֆեսորներից մեկը անկեղծացավ. «Սա մեզ համար կմնա չբացահայտված հրաշք»:

Հետագայում իմ այս վկայությունը արթնություն բերեց նաև կաթոլիկների շրջանում, անգամ հոգևոր առաջնորդների կյանքում մեծ հեղաշրջումներ եղան:

Սիրելի՛ ընթերցող, եթե մինչև այսօր մտածել ես, թե մահով վերջանում է ամեն բան, ստիպված եմ հիասթափեցնել. կյանքը չի վերջանում, այն շարունակվում է, այն հավիտենական է, ուզում ենք մենք դա, թե՛ ոչ: Մենք պետք է ապրենք հավիտյան. այդպես որոշել է Աստված: Միայն մեկ հարց կա. որտեղ է լինելու մեր հանգրվանը: Պատասխանը մեր ձեռքում է դեռ. վաղը գուցե ուշ լինի: Այսօր պետք է վաստակենք ու ձեռք բերենք այն տոմսը, որտեղ ուզում ենք իջևանի մեր գնացքը... ԱՄԵՆ:

Անդրեյ եղբայր, հովիվ

Բռնկար, 2022թ., №1, (133)

ՊՈԼ ՎՈՇԵՐԻ

ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մի անգամ ես Աստծո խոսք էի քարոզում Ալյասկայի հարավում գտնվող մի քաղաքում, ուր գրիզլի արջերն ավելի շատ էին քան մարդիկ: Դա իսկապես շատ խուլ տեղ էր, այն տեղի նման, ուր ես եմ ծնվել:

Իմ քարոզի ընթացքում ներս մըտավ մոտ վաթսուն տարեկան մի աժդահա մարդ և նստեց առաջին շարքում: Նա շատ տխուր էր երևում: Քարոզից հետո ես մոտեցա նրան և հարցրի. «Պարոն, ինչ է պատահել»: Նա ցույց տվեց բժիշկների տված ախտորոշումը և ասաց. «Ինձ մնացել է ապրելու երեք շաբաթ» և արցունքները հոսեցին նրա աչքերից: Լսել է որ ինչ-որ մարդ է եղել Հիսուս Քրիստոս անունով: Նաև պատմեց, որ ամբողջ կյանքում զբաղվել է անասնապահությամբ և երբեք ոչնչից չի վախեցել և հիմա, երբ նրան ասել են, որ պիտի մեռնի, նա վախենում է:

Ես նրան հարցրի.

-Դուք լսեցի՞ք քարոզը, այն ձեզ հասկանալի էր:

Նա ինձ պատասխանեց.

-Իհարկե, կարծում եմ բոլորն էլ հասկացան: Եվ նա ինձ հարցրեց,

-Ինչ անեմ այդ հասկացածիս հետ:

Ցանկացած քարոզից կառաջարկեր նրան աղոթել իր հետ և իր սիրտն հանձնել Հիսուսին: Սակայն ես նրան ասացի.

-Ես վաղը պետք է մեկնեմ, բայց տոմսս ետ եմ վերադարձնում և ձեզ

հետ միասին սկսում ենք կարդալ Ավետարան. կամ դուք դարձի կգաք և ես կգնամ տուն, կամ էլ դուք այդ վիճակով կմեռնեք և կգնաք դժոխք:

Մենք սկսեցինք կարդալ Աստծո խոսքը, որովհետև ես նրան այլ կերպ օգնել չէի կարող: Մեղավորի դարձի գալը նման է աշխարհարարմանը, երբ Աստված ասեց «Լույս լինի» և լույս եղավ, այնպես էլ մեղավորի ապաշխարությունն է: Ես այդպիսի զորություն չունեմ և, անկեղծ ասած, ինձանից պահանջվում է ընդահամենը Աստծուն հավատարիմ ծառայել: Մենք կարդում էինք, հետո ես նրա հետ աղոթում էի, ապա որոշ անհասկանալի տեղեր նրան բացատրում... հետո նորից շարունակում էինք կարդալ մինչև ուշ գիշեր: Եվ ահա մենք նորից անդրադարձանք Հովհաննու 3:16 համարին: Ես երբեք չեմ մոռանա այդ տեսարանը՝ այդ հսկա մարդն իր մեծ ձեռքերով բռնել էր Ավետարանը և կարդում էր ինձ հետ: Երբ ես առաջարկեցի նորից կարդալ այդ համարը, նա զարմացած նայեց ինձ և ասաց.

-Բայց մենք այն արդեն կարդացել ենք:

-Ես գիտեմ, որ կարդացել ենք, բայց ես ձեզ խնդրում եմ՝ նորից կարդաք այդ տողը:

Նա նայեց ծնկերին դրված գրքին ու սկսեց կարդալ. «Վասն զի Աստուած այնպես սիրեց աշխարհը, մինչև իր միածին Որդին տուաւ, որպէս զի

ամեն ով որ անոր հաւատայ՝ չկորսուի, հապա յաւիտենական կեանք ունենայ»: Եվ հանկարծ սկսեց ուրախութեամբ արտասանել.

-Ես հասկացա, Նա գոհվել է ինձ համար, ես փրկված եմ Նրանով... Ես հարցրի.

-Որտեղից գիտեք, որ փրկված եք, - իսկ նա ինձ ի պատասխան ասաց.

-Դուք ինչ է, այս տողերը երբեք չե՞ք կարդացել:

Հենց այդպես է Սուրբ Հոգին լուսավորում մարդկանց հոգիները:

ՎԿԼՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԴԴԼԷ ԵՂՔԱՅԵՐ

Մենք ընտանիքով ապաշխարել ենք 1990 թվականին: Մինչև իմ ծնվելը հայրս վթարի է ենթարկվել և մահացել: Իմ ծնվելը լրացուցիչ հոգս էր դառնալու, քանի որ մի քանի երեխա էլ տանը կային: Իհարկե ես հասկանում եմ, որ սատանան չի ուզում, որ մենք ծնվենք, բայց Աստծո ողորմությամբ ես ծնվեցի: Ինչքան ես մեծանում էի, այնքան հասկանում էի որ հայր չունեմ և կյանքն ինձ համար ավելի էր դառնանում: Իմ հայր չունենալը շատ լուրջ խնդիր էր դարձել ինձ համար: Ես տեսնում էի երեխաների, որոնց հայրերը իրենց խնդիրները լուծում էին: Բայց մեկը չկա, որ իմ խնդիրը լուծի: Արդեն ես պետք է լուծեի իմ խնդիրը, ինչը իմ տարիքի համար դժվար էր: Ես ավելի շուտ հասունացա, բայց հոր պակասը իմ ներսը քանդում էր (հոր կարիք շատ էի զգում): Այն մարդիկ, ովքեր իրենց հորը գովում էին ինձ մոտ, ես պատճառ էի գտնում նրանց ինչ-որ մի բանով ցածրացնելու, բայց ոչ մեկ չէր հասկանում պատճառը: Նրանք, ովքեր որ մեծացել են

առանց հոր, ինձ կհասկանան:

Ես մինչև 15 տարեկանը, մինչև իմ ապաշխարությունը հայր ունենալու շատ լուրջ փափագ ունեի: Ես մտածում էի. «Գոնե հայրս ավտովթարից մահացած չլիներ, այլ մեկը սպանած լիներ, կգնայի, վրեժս կլուծեի, ու սիրտս կհանգստանար, բա հիմա ես ինչ անեմ, որ իմ ներսը հանգստանա», այդպես անցնում էին տարիներն:

Շատ լավ մայրիկ եմ ունեցել, լավ տատիկ, քեռիներ եմ ունեցել շատ լավ, որոնք ամեն ինչ արել են իմ համար, որպեսզի ես հոր պակաս չզգամ, բայց ինչ էլ որ անում էին, հոր տեղը չէին կարողանում լրացնել:

1988 թվականն էր, մայրս առողջական խնդիրներ ունեցավ, ես 13 տարեկան էի, մորս վիճակը գրնալով վատանում էր, ասացին կմահանա, թթվածին էին տալիս: Դիմել էինք շատ բժիշկների, օգուտ չկար: Մոտավորապես 1990թ. էր, նարկոտիկ էին ներարկում, որ հանգստանա: Մեր տանը ոչ ուրախություն կար, ոչ խաղաղություն: Էլ հույս չկար.

Թանկաթ, 2022թ., ©ՄԴ, (133)

մորս տանում էին թուղթուգիր քանդողների մոտ, որի պատճառով շատ-շատ գումարներ ծախսվեց, բայց փոփոխություն չկար: Ես մտածում էի, որ այս կյանքում հայրիկը չկա, մայրիկն էլ կմահանա, բա ես ի՞նչ պետք է անեմ: Այդ տարիքում ձգտում ես կայանալ հատկապես փողոցում:

Հունվար ամսին՝ 1990թ., մայրիկս եկավ տուն. մենք տանը սուրբերի անկյուն ունեինք: Անհավատ չենք եղել, բայց եղել ենք անապաշխար ու Աստծուն չենք ճանաչել: Այդ անկյունի Աստվածաշունչը, որ գլխաշորով էր փաթաթված, մտածում էինք՝ չի կարելի կարդալ. դա սուրբ գիրք է, պետք է սուրբերի անկյունում դրված մնա:

Մի օր գնացինք Սուրբ Սարգիս եկեղեցի: Ես մեքենայից չիջա, լավ հագնված չեի: Ասացի. «Աստված ջան, խոստանում եմ մատաղ անեմ, որ ինձ ներես. եկել եմ դռանդ դեմը, բոլորը իջել են, բայց ես՝ չէ: Այդպիսի հավատք ունեինք, եկեղեցի էինք գրնում, մոմ էինք վառում, մատաղ էինք անում, բայց չէինք ապաշխարել:

Եկանք տուն, ասացի՝ ուզում եմ մատաղ անել, ասացին՝ պետք է արդար քրտինքով աշխատած փողով մատաղ անեմ: Ինձ մոտ գումար կար, բայց արդար քրտինքով չէր վաստակած այդ գումարը: Ինձ համար մի հեծանիվ էին առել 125 ռուբլիով: Ես մտածեցի արդար քրտինքով ձեռք բերածը իմ ունեցած հեծանիվն է: Տանից դուրս եկա, տեսա աբլորը 15 ռուբլի է, ասացի. «Երեխեք ջան, ով ամենաշուտը 15 ռուբլի բերի, այս հեծանիվը իրենն է»: Տղերքից մեկը արագ բերեց, հեծանիվս տվեցի իրեն, գնացի աբլորն առա, բերեցի տուն. մայրիկս լավ չէր զգում, ասացի. «Մատաղ եմ խոստացել, աբլորը պետք է

մատաղ անենք: Նա ասաց.

-Ախր, դու չես աշխատում, արդար փող պետք է լինի մատաղի համար: Ասացի.

-Մամ, որ մի բան ասեմ, հո՞ չես ջղայնանա: Հեծանիվը տվել եմ, ես աբլորը վերցրել եմ: Մայրս ասաց.

-Դե, որ Աստծո համար ես արել, լավ, ոչինչ»:

Երբ մատաղը արեցինք, դրանից վեց ամիս հետո ապաշխարեցի:

Հունվար ամսին մաման եկավ տուն, գլխաշորը վերցրեց, գլուխը կապեց, հետո Աստվածաշունչը բացեց, կարդաց, փակեց ու գնաց պառկեց՝ քնելու: Մեր տունը տարիներով լույսը չի անջատվել, քանի որ մայրիկս չէր քնում: Երբ առավոտյան արթնացանք, մայրիկս դեռ քնած էր: Հետո արթնացավ, տանը գործ էր անում, ժպտում էր, ուրախանում, մենք զարմացած հարցրինք, թե ի՞նչ է եղել: Ասաց. «Երեխեք ջան, մի տեղ եմ գնացել, բժշկվել եմ, բայց խնդրում եմ՝ ինձ չարգելեք»: Ասացինք.

-Դու մենակ լավ եղի, ուր ուզում ես գնա: Այդ վայրը գնալիս մենք չարգելեցինք, բայց մտածում էինք, որ վերջին թուղթուգիրը քանդելուց հետո է իրեն լավ զգում: Մենք դեռ չէինք հասկանում՝ ինչ է կատարվում: Ես ու եղբայրս Նստած էինք տանը, ամեն մեկս մեր ընկերներին էինք սպասում, տեղ պետք է գնայինք: Մայրիկն ասաց.

-Այսօր տնից տեղ մի՞ գնացեք, իմ ընկերները գալու են, ուզում եմ, որ դուք էլ ներկա լինեք: Չէինք ուզում մնալ, քանի որ պայմանավորված էինք, բայց մնացինք մայրիկի խնդրանքով: Մայրիկի ընկերները ուշացան, մենք հեռուստացույցը միացրինք: Այդ օրը առաջին անգամ հե-

ռուստատեսությամբ ցույց էին տալիս Ղուկասի Ավետարանի հիմքի վրա նկարահանված Քրիստոսի կյանքը: Դա 1990 թ. Ապրիլ ամիսն էր: Երբ սկսեցինք Հիսուսի ֆիլմը նայել, այդ ժամանակ ներս մտան մայրիկի ընկերները (մեր հավատացյալ բույրերն ու եղբայրները), ովքեր մեզ վկայելու համար էին եկել: Հյուրասիրեցինք, սկսեցինք զրուցել, բայց Հիսուսի մասին ոչ մեկը չէր խոսում, մենք շատ կլանված նայում էինք ֆիլմը: Եղբայրներից մեկը ասաց.

-Երեխե՞ք ջան, գիտե՞ք, Աստված հիմա էլ է կենդանի (1990թ-ին ես 15 տարեկան էի, եղբայրս ինձնից յոթ տարի մեծ էր և ավելի շատ հարցեր ուներ, քան ես): Չարմացանք, եղբայրը շարունակեց.

-Հիմա էլ է այս ամենը կատարվում, ձեր մայրիկը բժշկվել է: Հարցրինք.

-Ինչպե՞ս, մամ, բժշկվե՞լ ես, քեզ Հիսուսն է բժշկել: Մայրս հուզված ձայնով ասաց.

-Այո, երեխե՞ք ջան, Հիսուսն է բժշկել ինձ:

Մեզ վկայում էին, սկսեցինք ավելի ուշադիր լսել: Երբ ֆիլմը վերջացավ, աղոթքի հրավիրեցին և ասացին, որ ովքեր ուզում են իրենց սիրտը տալ Հիսուսին, թող բացեն իրենց սրտի դուռը, որ Հիսուսը գա ներս մտնի և ընթրիք անի: Երբ սկսեցինք աղոթել, մայրիկս վազելով գրնաց, տան դուռը բացեց, ու ասաց.

-Հիսուս, արի մեր տուն: Այդ օրվանից հետո մենք փոխվեցինք, մեր տան իրավիճակը, փոխվեց, մեր ամբողջ ընտանիքը ապաշխարեց: Հետո մեր բարեկամները ապաշխարեցին, հետո՝ մեր հարևանները:

Մայրս բժշկվելուց հետո 30 տա-

րի շարունակ վկայել է Աստծո մասին (մայրս մահացել է 2020թ.): Շատերս հնարավորություն ունենք վկայելու, բայց չենք վկայում:

Մորս համար տուն էինք առել, բայց մի քանի տարի հետո ասաց, որ ուզում է տեղափոխվել:

-Մամ ջան, շատ լավ տուն է, ինչի՞ համար ես ուզում տեղափոխվել:

-Այստեղ արդեն ապաշխարել են, գնամ ուրիշ տեղ վկայեմ: Իր վկայության միջոցով շատերն են ապաշխարել:

Մեր ապաշխարության մեջ երկու կարևոր խնդիր կա, որ ուզում եմ փոխանցել ձեզ: Եղբայրները մեր ընտանիքին հրավիրեցին նորադարձների պաշտամունքի Վարդաշենում: Հասարակ տուն էր. բոլորը հատակին նստած էին, կամ ծունկի եկած, ոչ մի հարմարություն չկար, շատ քիչ ժողովուրդ կար հավաքված: Այդ օրվա պաշտամունքից ոչինչ չեմ հիշում, չէի էլ հասկանում, թե ինչ են քարոզում, ինձ համար անհասկանալի էր: Բայց մի քան շատ լավ եմ հիշում. քարոզող եղբայրը հրավիրեց աղոթքի ու հարցրեց.

-Գիտե՞ք աղոթելն ինչ է:

Ասացինք, - ո՛չ, չգիտենք:

Ասաց, - աղոթքը Հիսուսի հետ զրույց է. աչքերը փակած՝ կարող եք ամեն ինչ ուզել Նրանից: Բոլորը ծունկի եկան: Մտածում եմ՝ ինչ ուզեմ Հիսուսից՝ շո՛ր, տո՛ւն, թե՛ ուրիշ մի քան: Կողքիցս մի եղբայր աղոթում էր. «Հիսուս ջան, արի, իմ սիրտը մաքրի, փոխի և բը-նակվի իմ սրտի մեջ»: Ասացի.

-Աստված ջան, խնդրում եմ այն, ինչ որ այս եղբայրն է խնդրում, ինձ էլ տուր: Հիսուսը գիտե՞ր՝ ես ինչի կարիք ունեի, և առաջին օրը Նա ինձ գրկեց,

Թանկաթ, 2022թ., ©N1, (133)

որպես իմ հայր: Ես չէի պատկերացնում, որ Հիսուսը կարող է իմ հայրը դառնալ, ես չգիտեի, որ այդպիսի բան կարող էր լինել, բայց Ինքը գիտեր, որ ես իմ ամբողջ կյանքում հոր կարիք եմ ունեցել: Հենց այդ օրը Հիսուսն ինձ գրկեց, ես հանդիպեցի իմ հորը: Դու ճանաչե՞լ ես Աստծուն, որպես Հայր: Երբ նոր էի ապաշխարել, գնում էի եղբայրների մոտ, հարցնում էի՝ Հիսուսը ի՞նչ չի սիրում, որ ես չանեմ, ես չեմ ուզում նրան նեղացնել: Ասում էին՝ չեմ կարող չանել, Աստված պետք է ինձ ազատագրի մեղքից: Ասում էի.

-Եթե դու չես ծխում, ես էլ չպիտի ծխեմ, եթե դու չես խմում, ես էլ չպիտի խմեմ: Գիտե՞ք ինչու. մտածում էի՝ սխալ չանեմ, հորս, նեղացնեմ: Ես հազիվ էի նրան գտել, չէի ուզում նրան կորցնել:

Այսօր երիտասարդներ կան, որոնց ասում են՝ այս բանը Աստծուն հաճելի չէ, մի արա: Ասում է.

-Որտե՞ղ է գրված, իսկ ինչի՞ պիտի չանեմ, իսկ ուրիշ մեկը ինչի՞ համար է անում:

Նոր ապաշխարած ժամանակ մտածում էի նրա ներկայությունը չկորցնեմ: Իմ ամբողջ նպատակը՝ Հորս հաճելի լինելն էր: Ես ժամերով իմ սենյակում խոսում էի Հիսուսի հետ, ու ամեն ինչ պատմում էի: Եղբայրներին ասում էի.

-Եղբայրներ ջան, Հիսուսի հետ խոսում եմ, ինքը ինձ չի պատասխանում, ես ուզում եմ ինքը ինձ հետ խոսի: Եղբայրները ասացին.

-Գնա՛, Աստվածաշունչ կարդա, Ինքը Աստվածաշունչի խոսքով կխոսի քեզ հետ: Գալիս էի տուն, սկսում էի Աստվածաշունչ կարդալ այնքան, մինչև որ էլ չէի կարողանում կարդալ:

Շատ էի ուզում, որ Աստված ինձ հետ խոսի: Բայց հետո մտածեցի.

-Երևի դեռ արժանի զավակ չեմ, որ ինձ հետ խոսի: Ա՛յ, եթե ես այս եղբայրների նման լինեմ, արժանի կլինեմ, ու Աստված ինձ հետ կխոսի:

Մի օր գնում եմ մի վայր, որտեղ ինձ համար հեղինակություն ունեցող եղբայրներ էին, որոնց ես ուզում էի նմանվել: Տեսնում եմ՝ գումարով նարդի են խաղում: Տեսածիս չէի ուզում հավատալ: Ասացի.

-Եղբայրներ, իսկապե՞ս գումարով եք խաղում, կարո՞ղ եմ ես էլ խաղալ: Իրենք տարիքով էին, իսկ ես 16-17 տարեկան, նոր էի ապաշխարել: Հանեցի, գումար դրեցի, ուղղակի ցավով եմ պատմում, ինձ չէր հետաքրքրում՝ կհաղթեմ թե կպարտվեմ, ինձ հետաքրքրում էր՝ դա իրական է, թե ոչ: Շատ արագ պարտվեցի, հասկացա որ սա իրականություն է: Մինչ իմ ապաշխարելը՝ ես կարտով գումար խաղացող եմ եղել: Բայց ապաշխարելուց հետո, արդեն գիտեի՝ դա Աստծուն հաճելի չէ, մեղք է ու զզվելի իմ Հոր առաջ: Ես ազատագրվել էի դրանից: Ու հիմա տեսնում եմ մարդիկ, որոնց ես նմանվել էի ուզում, գումարով նարդի են խաղում: Ես այստեղ հոգևորապես մեռա, մոռացա, որ Հիսուսը իմ Հայրն է, մոռացա, որ Հիսուսը գրկել էր ինձ, մոռացա որ փափագում էի, որ Ինքը ինձ հետ խոսի. ամեն բան մի ակնթարթում վերջացավ ինձ համար: Այդտեղից դուրս եկա և ոտքով գնում եմ տուն՝ ինձ կորցրած: Մտածում եմ՝ ջահել էինք խաբվեցինք, ես ուր էինք գնացել: Մայրիկի բժշկությունն էլ մոռացա, մեր տան խաղաղությունն էլ մոռացա, կարճ ասած, ամեն ինչ մոռացա: Նեղված, վշտացած գնում

եմ տուն, որ ասեմ՝ վերջ, ամեն բան վերջացավ, էլ ոչ մի պաշտամունք, ոչ մի եկեղեցի: Եթե Աստված ճանապարհին ինձ օգնության չհասներ և ինձ հետ չխոսեր, ես չգիտեմ հիմա որտեղ կլինեի: Աստված բացահայտ խոսեց ինձ հետ, նույն հայրական սիրով և ասաց:

–Որդիս, ես քեզ վշտացրել եմ, քեզ նեղացրել եմ: Ձայնը, որ լսեցի, միանգամից ինքս ինձ եկա, ասացի՝ ոչ, Տեր Աստված, իրենք են նեղացրել, ու սկսեցի անունները տալ: Ասաց:

–Իսկ ինչի համար ես Ինձանից հեռանում: Աստծո ներկայության մեջ հոնգուր-հոնգուր լացելով՝ տուն եմ գնացել, մտել եմ իմ սենյակը և լացելով ներողություն եմ խնդրել Հիսուսից:

Դրանից հետո շատ բաներ եմ տեսել, շատ փորձությունների միջով եմ անցել, ոչինչ ինձ չի հեռացրել Աստծուց: Ես մի բան եմ սովորել. դու ինձ նեղացրել ես, ես քո տուն միգուցե չգամ մինչև մեր հաշտությունը, բայց Տիրոջ տուն կգնամ և իմ Աստծուն կպաշտեմ: Հիսուսն է մեզ կանչել, մենք պետք է Նրան նմանվենք, Նա իր թանկագին արյունը, որպես փրկության գին վճարել է մեզ համար: Մենք մեր հարցերը պետք է

Հիսուսի հետ լուծենք: Ունեցել ենք դժվարություններ, խնդիրներ, անկումներ, վերելքներ, վայրեջքներ, բայց միշտ այդ հայրական սերը մեզ պահել է:

Այս վկայության մեջ երկու կարևոր բան կար, որ ես ցանկացա փոխանցել:

Առաջին. Եթե մեկը Աստծուն ճանաչել է որպես փրկիչ, ճանաչել է որպես բժիշկ ճանաչել է որպես արդար դատավոր, բայց չի ճանաչել որպես Հայր, ուրեմն Նա դեռ Աստծուն չի ճանաչում: Աստծուն սիրողների համար գայթակղություն չկա, և Նա քեզ կառաջնորդի մինչև հավիտենական արքայություն:

Երկրորդ. Երբեք մարդուն չընայես, ու Նրան քեզ համար հեղինակություն չդարձնես: Կյանքդ հիմնիր Քրիստոս վեմի վրա, Նրան նայիր, Նրան նվիրվիր և ապրիր միայն Նրա համար, Նրա սրբությունը թող քո սրբությունը լինի, Նրա հայրական գրկի մեջ դու հանգստություն կգտնես: Կարևոր չէ, ինչ վիճակի մեջ ես, կարևորը, թե դու ինչպե՞ս ես նայում Աստծուն՝ քո Հորը: Ապավինիր քո Հորը: Ով հույսը դրել է Նրա վրա, չի ամաչել և չի ամաչելու:

Օրվա ընթացքում լինում ենք այնքան զբաղված, որ ժամանակ չի մնում աղոթքին: Ումանք առավոտյան վաղ շտապում են աշխատանքի, ումանք վազում խոհանոց, իսկ ումանք արագ միացնում են համակարգիչը կամ հեռուստացույցը: Ամեն ինչ հասցնելու համար վազում ենք մենք, վազում է նաև ժամանակը: «**Ձեզի խօսեցայ կանուխ ելլելով, բայց դուք մտիկ չըրիք, ձեզի կանչեցի, բայց դուք պատասխան չտուիք**» (Երեմ. 7:13): Աստված միշտ սպասում է մեզ, հատկապես, որ օրը սկսենք Նրա հետ: Ժամանակ չկա՞ աղոթքի, ուրեմն արդեն ուշացնում ենք: Մարտին Լյութերն ասել է. «Ես այնքան բան ունեմ անելու, որ մի ֆանի ժամ անց եմ կացնում աղոթքի մեջ»:

Թանկաթ, 2022թ., ©ՄԴ, (133)

ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ես ուզում եմ ձեզ պատմել մի բանի մասին, որն ինձ հետ տեղի ունեցավ մի բանի տարի առաջ և դեռ շարունակվում է կատարվել:

Երրորդ երեխայիս ծննդաբերության ժամանակ, երբ ինձ պետք է վիրահատեին, չգիտես ինչու, նախքան թմրելը ես խնդրեցի Տիրոջը. «Տեր, Զեզ ինձ հայտնիր, խնդրում եմ»: Վիրահատության ժամանակ ես դուրս եկա իմ մարմնից և ի գարմանս ինձ՝ կյանքը դրանից հետո դեռ շարունակվում էր: Ես շատ արագ սահում էի դեպի ներքև: Այդ ընթացքում ես սկսեցի խեղդվել և ուժեղ սրտխառնոց զգացի: Հանկարծ ես տեսա մի հզոր երկաթյա պատնեշ, որի ետևից լսվում էր ոռնացող կըրակի ձայնը և ուժեղ գազի հոտ էր գալիս: Գնալով ես ավելի էի մոտենում այդ պատնեշին: Ինձ համակել էր սարսափի զգացումը, սակայն հասկանում էի, որ կանգնել չեմ կարող: Սկսեցի կանչել. «Տեր, Տեր»: Շուրջս ամեն ինչ ցնցվում էր, ասես երկրաշարժ էր տեղի ունենում, ինձ արդեն խեղդում էր այդ գազը: Այդ ժամանակ ես սկսեցի աղոթել. «Սուրբ Աստվածամայր, օգնիր ինձ»: Մի վայրկյանում ես դադարեցի իմ՝ դեպի կրակ գնացող անխախտ ընթացքը և իմ ներսից կարծես մի ձայն ինձ ասաց. «Քրիստոսին խնդրիր, միայն Նա կարող է քեզ օգնել»: Ես հնազանդվեցի իմ ներսից եկող ձայնին և խնդրեցի. «Տեր Հիսուս Քրիստոս, ողորմիր ինձ»:

Վայրկենապես ամեն բան փոխվեց: Ինչ որ ուժ կարծես ինձ գրկեց ու սկսեց վերև բարձրացնել: Ես տեսա մի շատ կանաչ դաշտ և մի փայտե խաչ՝ դիմացը տեսա սպիտակ մարմարե զոհասեղան, որի վրա արյուն կար: Իմ ներսից եկող ձայնն ասաց. «Սա Հիսուսի թափած արյունն է: Մենք միայն այդ թափած արյան միջոցով կարող ենք փրկվել»: Հետո երբ ես գլուխս բարձրացրի և տեսա մի հսկայական կրակե սյուն, որից այնպիսի սեր էր հորդում, որ մարդկային լեզվով անհնար է նկարագրել: Ես շնչացի. «Հիսուս, մեր Տեր»: Չնայած ես չէի տեսնում ոչ դեմքը, ոչ Նրան ընդհանրապես, բայց ես Նրան ճանաչեցի և մի այլ զգացումով ես հասկացա, որ Նա մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսն է՝ Իր Հոր փառքի մեջ և Նրան են ծառայում տիեզերքում գործող բոլոր գործությունները, բոլոր հրեշտակները... և ծառայում են սիրով և ուրախությամբ:

Պետք է նշեմ, որ ես և ամուսինս ուղղափառ ծխական եկեղեցու սպասավորներ էինք: Երբ ես տուն վերադարձա, իհարկե այդ մասին պատմեցի մեր եկեղեցու քահանային, որը մտահոգված ասաց. «Աղոթիր, աղոթիր...»: Մի քանի օր անց Նա իր քարոզում ընդգծեց, որ մեր ծխականներից ոմանք հմայություններ են անում: Չնայած ոչ մի անուն չնշվեց, բայց ես հասկացա, որ դա ինձ էր վերաբերվում: Ես ու ամուսինս սկսեցինք լուրջ աղոթել ու խնդրել Տիրո-

շից օգնություն, որ մեզ մի սպասավոր ուղարկի, ով կբացատրի մեզ այդ տեսիլքը: Ես վիրահատությունից առաջ հաղորդություն եմ ընդունել և ըստ գաղափարի, պետք է անմիջապես դրախտ գնայի, իսկ այդ ժամանակ ես գնում էի դժոխք... և ես չէի հասկանում, թե ինչու Աստվածամայրը ինձ չօգնեց, չէ որ ես նրան այնքան եմ աղոթել: Ես շփոթմունքի մեջ էի՝ եկեղեցում մի բան են ուսուցանում, իսկ աղոթքների մեջ ես բոլորովին այլ պատասխաններ էի ստանում: Ես սկսեցի հարցնել. «Աստված իմ, ով ես Դու»: Պատասխանն ինձ զարմացրեց. «Ես Հոգի եմ և ես սրտերը մտնում եմ խոսքով»: Հետո ինձ մոտ հարց առաջացավ մասունքների մասին: Մենք բոլորս գնում էինք, խոնարհվում սուրբերի մասունքներին և շատերն էին բժշկություն ստանում: Ինձ մոտ բնական հարց առաջացավ. «Ուրեմն ի՞նչ է սա»: Եվ Տերն իմ այդ հարցին պատասխանեց տեսիլքով. «Ձախ կողմում Լենինն է՝ պառկած իր դամբարանում, նրան շրջապատող մարդիկ արցունքոտ աչքերով մոտենում են նրան, համբուրում, իսկ աջ կողմում սրբի մասունքներով լցված անոթ է, որին նույնպես բոլորը մոտենում են, ինչպես Լենինին: Եվ մի ձայն ինձ ասաց. «Սրանք երկուսն էլ նույն բաներն են, երկուսի ծագման աղբյուրն էլ նույնն է»:

Ես ու ամուսինս հեռացանք ուղղափառությունից: Համացանցով լսում էինք տարբեր քարոզիչների և աղոթում, որ մենք էլ միանանք որևէ հոգևոր համայնքի, իհարկե Տիրոջ կամքով:

**Христианская церковь
„Свет жизни“, с А. Шевченко**

ՊԱՏՎԻՐ ՔՈ ՀՈՐՆ ՈՒ ՄՈՐԸ

Տասնհինգ տարեկան մի տղա անհնազանդ էր իր մորը: Եթե մայրը նրան խնդրում էր որևէ բան անել կամ մի տեղ էր ուղարկում, նա միշտ իր ներսում հակառակվում էր: Բայց մի օր քարոզի ժամանակ լսելով Եփես. 6:2-3 խոսքերը. «**Պապվիր քո հորն ու մորը, (որ առաջին պապվիրանն է խոսարումով), որպեսզի քեզ լավ լինի ու երկար կյանք ունենաս երկրի վրա**», նա խնդրեց Աստծուն. «Տեր, օգնիր ինձ, որ կատարեմ Բո խոսքը, որ ինձ լավ լինի և երկար ապրեմ»:

Շուտով մայրը նորից նրան ուղարկեց խանութ: Առաջին ռեակցիան այս միտքն էր. «Նորից նա հենց ինձ է ուղարկում», բայց հաղթելով այդ մտքին ասաց.

-Այո՛, մա՛յր իմ, քեզ սիրելով՝ ես հաճույքով դա կանեմ:

Երբ նա խանութից տուն վերադարձավ, իր մորը գետնին ընկած տեսավ: Նա կաթվածից մահացել էր:

Ծնկի իջնելով՝ տղան աղոթեց. «Շնորհակալ եմ, Տեր, որ Դու ինձ օգնեցիր հաղթելու իմ հակառակությանը և մորս մահից առաջ ես կարողացա ուրախացնել նրան իմ հնազանդությամբ: Ի՛նչ ծանր կլինեի ինձ համար, որ մահից առաջ նորից դառնացրած լինեի նրան»:

Ծանկար, 2022թ., №1, (133)

ԱՉԱՏԱԳՐՈՒՄ

Աստված մարդուն մեծ առավելությունով է օժտել՝ տվել է ընտրության իրավունք: Երկնքի տիրակալին՝ Զրիստոսին հանձնվելը, մեզ տալիս է գերագույն ազատություն: Սուրբ գիրքն ասում է. *«Ուստի եթե Որդին ձեզի ազատ ընէ, ճշմարտապէս ազատ պիտի ըլլաք» (Յովհ. 8:36):*

Ով որ ենթարկվում է մարմնավոր կրթերին, դառնում է դրանց գերին, չնայած որ նրա ոտքերին շղթաներ չկան:

Այն Աստված, Ով մեզ կյանք է պարգևել, կյանքի հետ միասին մեզ տվել է ազատ ընտրության իրավունք: Սուրբ գիրքն ասում է, որ մեղք գործող ցանկացած անձ այդ մեղքի գերին է: Ամենամեծ գերին այն մարդն է, ով իրեն համարում է մեղքից ազատ, սակայն իրականում մեղքը նրա տիրակալն է: Հավատացյալ մարդու ազատությունը Հիսուս Զրիստոսն է: Ուրեմն մենք պետք է մեր ընտրությունն ու կոչումը ամեն օր հաստատենք: *«Ասոր համար, եղբայրներ, աւելի ջանք ըրէք որ ձեր կոչումը ու ընտրութիւնը հաստատէք, վասն զի զայս ընելով՝ բնաւ պիտի չվրիպիք. Բանգի այսպէս ձեզի առատօրէն պիտի շնորհուի մեր Տէր ու Փրկիչ Յիսուս Զրիստոսի յաւիտենական թագաւորութիւնը մտնել» (2 Պետ. 1:10):*

Հագուստի պատիվ

Մի թագավոր իր գործով ճանապարհ է գնում: Հանդիպելով երկու սուրբ հայրերի՝ նա իջնում է նժույգից և խոնարհվելով համբուրում նրանց: Զորավարներն սկսում են փրփնջալ՝ պարճառաբանելով, որ իրենց թագավորը մեծամեծներին պատիվ չի տալիս, բայց չնչին մարդկանց մեծարում է: Այս իմանալով՝ թագավորը հրամայում է, որ չորս սնդուկ պատրաստեն՝ երկուսը՝ արքայաքինից գեղեցիկ ու քանդակազարդ, բայց լի աղբով ու ավազով, իսկ մյուս երկուսը՝ արքայաքինից փառ ու անշուք, բայց ոսկով ու թանկագին քարերով լեցուն: Եվ կանչելով բամբասող իշխաններին՝ թագավորն ասում է. «Գնահատե՛ք և ընտրե՛ք չորս կնքած արկղերից որն ուզում եք: Նրանք ընտրում են գեղեցիկ արկղերը և բացելով՝ փեսնում, որ դրանք լցված են աղբով ու ավազով: Նրանք շար են գղջում: Թագավորն ասում է. «Դուք նայում եք մարդկանց արքայաքինին, նրանց շքեղ հագուստին, բայց չեք փեսնում աղտեղությանը լցված նրանց սիրտը: Իսկ այն սուրբ հայրերը, որոնց հանդիպեցի, արքայաքուստ էին աղտեղի, իսկ ներքուստ լի էին Հոգու շնորհով: Հիսուս Քրիստոսը փարիսեցիներին ասաց. *«Վայ ձեզ, կեղծավոր դպիրներ ու փարիսեցիներ, որ նմանվում եք ծեփած գերեզմանների, որոնք դրսից գեղեցիկ են երևւում, բայց ներսից մեռելների ոսկորներով և ամեն տեսակ պղծությունով լեցուն են» (Մատթ. 23.27):*

Հայ և միջնադարյան արձակի ժողովածու գրքից

Սուրբ Գիրքը թող բաց մնա, սեղանիդ վրա փիվ¹ ու ցայգ²,
Ծաղկամանի պես բյուրեղ, որ իր ծաղկուն էջերն,
Թորեն, բուրեն, Աստծո բառերը՝ վարդ ու մեխակ,
Եվ փունդ իրենց քաղցրությամբ ու սրբությամբ լեցնեն:

Սուրբ Գիրքը թող բաց մնա, սենյակիդ մեջ մշտորեն,
Խնկամանի պես վառող, որ Իր խոսքերը խնկուն,
Եվ Իր խոհերը խորունկ, փունդ խորան դարձնեն,
Եվ երկինքի կապույտով և անդորրով զայն լնուն:

Խոհերուդ մեջ, թե գործքիդ, Սուրբ Գիրքը թող բաց մնա,
Եվ հոգվույդ մեջ միշտ ներկա, ու կենդանի մնա թող,
Որ ամեն մեկ վայրկյանիդ, մեն մի քայլիդ ճամփուդ վրա,
Կյանքիդ վրա մանանա առ մանանա, շող առ շող,
Օրհնություններ անձրևեն, բարի ձեռքեն Աստծո:

Ժակ Հակոբյան

¹ փիվ - ցորեն

² ցայգ - գիշեր

Երանի նրանց, ում Դու ընտրում ես,
Եվ սիրո ուժով քաշում դեպի Քեզ,
Երանի նրանց, ովքեր սիրում են
Հավիտյան ապրել սրահներիդ մեջ:
Երանի նրանց, ում խրապում ես,
Եվ նրանց սրբում գրում օրենքդ,
Քո թանկ ճամփան կա նրանց սրբի մեջ,
Ովքեր սիրում են պարավիրաններդ:
Երանի նրանց, ում հույսն Աստված է,
Եվ սիրո կապով կապված են Քեզ հետ,
Որոնց սրբերում մեր Տեր Հիսուսն է,
Որ կապաշտեն Քեզ հավեր, առհավեր:
Եվ արդարության ծառավածներին
Կասեն ես հազար, հազար երանի,
Իսկ Տիրոջ համար հալածվողներին՝
Զորացեք հոգով ու եղեք արի: Ամեն: